

Jan HURDOVÁ

Gymnázium v Pelhřimově v letech 1871-1921

Diplomová práce, Pedagogická fakulta Jihočeské university/Historický ústav, Filosofická fakulta Jihočeské university, České Budějovice 2013, 152 stran textu, 45 stran příloh (tabulky, grafy, fotografie), vložené CD s kompletní databází studentů gymnasia

Jana Hurdová si vybrala za téma své diplomové práce první půlstoletí existence pelhřimovského gymnasia, středoškolského vzdělávacího ústavu, který v poslední třetině 19. a na počátku 20. století významně přispěl k rozvoji české vzdělanosti nejen v samotném hostitelském městě, ale i v celém regionu Pelhřimovska. Navzdory tomu se pelhřimovské gymnasium až doposud nedočkalo odpovídajícího zpracování v odborné literatuře. Volba tématu diplomové práce slečny Jany Hurdové, nedávné absolventky této školy, tak padla na úrodnou a stále jen málo prozkoumanou půdu.

Heuristické východisko předložené práce představují písemnosti uložené ve SOkA Pelhřimov, v první řadě rozsáhlý fond Gymnázium Pelhřimov, dále též dokumenty z fondů Děkanického, Vikariátního a Okresního úřadu Pelhřimov a Archivu města Pelhřimov. Další nezbytné informace získala Jana Hurdová z Archivu Muzea Vysočiny Pelhřimov, ze školních almanachů, výročních zpráv a domácí odborné literatury věnované problematice školství, především střednímu školství v českých zemích a v jižních Čechách v 19. a ve 20. století. Na základě pečlivého vyhodnocení získaných poznatků diplomantka následně předložila zdařilou charakteristiku pelhřimovského ústavu v prvním půlstoletí jeho působení ve městě.

Svou práci si Jana Hurdová rozvrhla (vedle obligátního úvodu a závěru) do sedmi kapitol, dále členěných na několik podkapitol. Úvodní část přináší promyšlené pojetí tématu, základní charakteristiku použitých pramenů a literatury, přehledné vymezení cílů práce a připomenutí metodologických východisek. První tři kapitoly magisterské práce slečny Hurdové jsou převážně kompilativního rázu. Autorka v nich na základě relevantní literatury vymezuje region Pelhřimovska a předkládá stručnou historii města; dále zde zachycuje proměny nižšího a středního školství ve sledované době v českých zemích s důrazem na školství na Pelhřimovsku, respektive v Pelhřimově samotném.

Zbývající čtyři kapitoly předložené práce již plně vycházejí z pečlivého studia zvolených pramenů. Čtvrtá část kvalifikačního spisu kolegyně Hurdové nejprve podrobně přibližuje vývoj gymnasia od jeho založení v roce 1871 až do prvních let Československé republiky. Takto vymezené období představuje v dějinách školy v podstatě uzavřený homogenní celek.

Následující kapitola nastiňuje vnitřní chod gymnasia; za velmi zajímavé a přínosné zde považuji především pojednání o studentských časopisech a studentské samosprávě, nadšeně vznikající v prvních letech po vzniku ČSR. Jednoznačně cenný a unikátní pramen představují zápisy v deníku neznámého studenta z let 1913-1914. Na tento výklad navazuje šestá kapitola předložené práce, v níž autorka analyzuje složení žáků pelhřimovského gymnasia. Na základě důkladného vyhodnocení zvolených pramenů uvádí celkové počty studentů ve třídách a ročnících, základní poznatky o jejich teritoriálním a sociálním původu, studijním prospěchu, délce studia, náboženském vyznání, ubytování ve městě, placení školného atd. V poslední kapitole diplomatka předkládá základní poznatky o profesorském sboru školy. Ovšem poznatky uváděné o jeho jednotlivých členech jsou výrazně skromnější než v případě studentů, což je dáno rozsahem a zaměřením pramenů uložených v pelhřimovském archivu.

Všechny zjištěné poznatky a údaje diplomatka přehledně zpřístupnila rovněž v podobě pečlivě zpracovaných a faktograficky velmi hodnotných analytických tabulek a grafů včetně rozsáhlé databáze gymnasistů z let 1871-1921 na přiloženém kompaktním disku. Magisterská práce kolegyně Hurdové představuje jak velmi zdařilý příspěvek k nejstarším dějinám pelhřimovského gymnasia, tak i vhodný základ pro další práci na tomto tématu, je- muž by se diplomatka, myslím, měla i dále věnovat. Domnívám se, že by stěžejní části této po všech stránkách velmi kvalitní práce měly být publikovány v odborném tisku.

Diplomová práce Jany Hurdové je zpracována na odpovídající úrovni i po jazykové a stylistické stránce. Předložený spis jednoznačně splňuje požadavky kladené na diplomové práce, a proto jej doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm **v ý b o r n ý**.

V Českých Budějovicích 31. 5. 2013

doc. PhDr. Miroslav Novotný, CSc.